

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

Факультет іноземних мов

Кафедра міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

ФАНТАСТИКА І РЕАЛЬНІСТЬ У ТВОРАХ С. КІНГА

Студентки 2 курсу групи МСО
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності 014.021 Середня освіта
(мова і література) (англійська)
Шарук Марії Володимирівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник:

Мельник Т. М.

кандидат філологічних наук, доцент

(прізвище та ініціали, посада, вчене звання, науковий ступінь)

(підпис) Іванова Д. І.
(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЖАНРУ ФАНТАСТИКИ: ІСТОРИЧНІ ТА СУЧАСНІ АСПЕКТИ	8
1.1. Фантастика як особливий спосіб зображення світу	8
1.1.1. Піджанри «твердої» фантастичної літератури	9
1.1.2. Піджанри «м'якої» або гуманітарної фантастики	10
1.1.3. Жанр фентезі як підвид фантастики	12
1.1.4. Містика і фантастика жахів	15
1.1.5. Інші жанри фантастики	19
1.2. Історія зародження і розвитку фантастики	20
1.2.1. Розвиток фантастики за часів античності	22
1.2.2. Твори жанру фантастики доби Середньовіччя	23
1.2.3. Фантастика в часи Відродження	24
1.2.4. Розвиток фантастичних жанрів у добу Просвітництва	25
1.2.5. Фантастика в творах романтизму	27
1.2.6. Становлення наукової фантастики і фентезі в реалізмі	28
1.2.7. Фантастика другої половини ХХ – поч. ХХІ століття	30
1.3. Художня реальність	30
1.4. Фантастика як елемент реального твору	31
1.5. Фантастика як спосіб передачі проблематики	33
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	34
РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФАНТАСТИКИ ТА РЕАЛІЗМУ В ТВОРЧОСТІ СТІВЕНА КІНГА	35
2.1. Аспекти творчості Стівена Кінга як письменника сучасної літератури	35
2.2. Особливості традицій та новаторства фантастики Стівена Кінга	46
2.3. Характеристика реалізму творчості Стівена Кінга	60
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	71
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФАНТАСТИЧНИХ ТА РЕАЛЬНИХ СЮЖЕТІВ НА УРОКАХ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	73

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	89
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	92

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александрук І. В. Вербалізація можливих світів у жанрі фентезі (на матеріалі творів сучасних англійських та американських авторів): автореф. дис. Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Х., 2011. 20 с.
2. Алексеев С., Батшев М. Фэнтези – развитие жанра в России. Книжное дело. Москва, 1997. С. 82–86.
3. Алексеев С., Володихин Д. Фэнтези. URL: http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/literatura/FENTEZI.html (дата звернення 01.04.2020)
4. Алимов В. В. Художественный перевод: практический курс перевода: учебн. пособие. М.: Академия, 2010. 256с.
5. Аристотель. Поэтика. Об искусстве поэзии. М., 1957.
6. Бархударов Л. С. Язык и перевод: вопросы общей и частной теории перевода: 2-е изд. М.: URSS: Издательство ЛКИ, 2008. с. 235
7. Бархударов Л. С. Язык и перевод: вопросы общей и частной теории перевода: 3-е изд. М.: URSS: Издательство ЛКИ, 2010. С. 235
8. Беренкова В. М. Жанр фэнтези как объект лингвистического исследования. Вестник Адыгейского гос. ун-та. Серия 2: филология и искусствоведение. 2009. № 4. С. 91–93.
9. Буйвол О. В. До проблеми жанрової класифікації фентезі. Мова і культура. К.: Видавничий двір Дмитра Бураго, 2009. Вип. 11. С.238-244.
10. Варава В. В. Адвокат философии. М.: Этерна, 2014. 352 с.
11. Виртуальный музей литературных жанров. URL: <https://sites.google.com/site/virtualmuzej/fentezi-kak-zanr-literatury>. (дата звернення 03.04.2020)
12. Володихин Д. Сакральная фантастика: [сб. фантастических повестей]. М.: ЗАО Мануфактура, 2000. С. 521
13. Галина М. Прикладная теология, или в напрасном ожидании Чуда: о теософской фантастике: на примере книг Дяченко М., Дяченко С. Пандем и Лукьяненко С. Реальность фантастики. 2003. № 1. С. 181–184.
14. Горчханова А. А. Особенности перевода окказионализмов. электрон. верс. статті. URL: www.academia.edu/5159275 (дата звернення: 17.04.2020)
15. Гришин А. А. Феномен ужаса: этико-философский анализ: автореф.

дис. ... канд. филос. наук: 09.00.05. Иваново, 2015. 21 с.

16. Гуили Р. Э. Энциклопедия ведьм и колдовства. М.: Вече, 1998. 672 с.
17. Гуревич Г. Беседы о научной фантастике. М.: Просвещение, 1991. 158 с.
18. Жаданова Т.В. Жанр фэнтези вчера, сегодня, завтра. Вісник ХНУ. № 632. Сер. Філологія. Вип.42. Харків: Вид-во ХНУ, 2004. С. 283 – 286.
19. Жаданова Т.В. Современное христианское фэнтези: вариативность использования традиционных библейских сюжетов. Вісник ХНУ. № 727. Сер. Філологія. Вип.47. Харків: Вид-во ХНУ, 2006. С. 217 – 220.
20. Жаданова Т.В. Христианское фэнтези в XX веке. Вісник СевНТУ. Вип.102: Філологія: зб. наук. пр. Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2010. С. 32 – 36.
21. Женетт Ж. Работы по поэтике. Вымысел и слог: *fictio et dictio*. URL: <http://niv.ru/doc/zhenett-raboty-po-poetike/vymysel-i-slog.htm> (дата звернення 01.04.2020)
22. Зенкин С. Литературные жанры. Введение в литературоведение: теория литературы. М.: РГГУ, 2000. С. 26–35.
23. Изер В. Акты вымысла, или что фиктивно в фикциональном тексте. Немецкое философское литературоведение наших дней: антология. СПб, 2001. С. 186–216.
24. Кагарлицкий Ю. Что такое фантастика?. М.: Худ. лит-ра, 1974. 352 с.
25. Каплан В. В поисках чуда: о фантастике религиозно-христианской тематики. Если. 2003. № 6. С. 252–258.
26. Карацупа В., Левченко О. Минуле української фантастики. УФО. 2009. № 1. С. 52–58.
27. Катиш Т. В. Особливості функціонування термінологічної лексики в мові української фантастики: автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.01 URL <http://librar.org.ua/>. (дата звернення 02.04.2020)
28. Кизюков С. Сакральная фантастика постепенно открывает лицо: [рецензия на сборник «Сакральная фантастика-2»]. М.: НЛО. 2001. С. 7.

29. Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія: в 2-х тт. К.: Видавничий центр «Академія». 2007. 622 с. Т. 2.
30. Ковганюк С. Практика перекладу. К.: Дніпро, 1968. 275с.
31. Ковтун Е.Н. Поэтика необычайного. Художественные миры фантастики, волшебной сказки, утопии, притчи и мифа (На материале европейской литературы первой половины XX века). МГУ, Москва, 1999. 308 с.
32. Комиссаров В. И. Общая теория перевода: учеб, пособие. М.: ЧеРо, 1999. 136 с.
33. Комиссаров В. И. Теория перевода (лингвистические аспекты). М: Альянс, 2013. 253 с.
34. Комм Д. Е. Формулы страха. Введение в историю и теорию фильма ужасов. СПб.: BHV-Петербург, 2012. 224 с.
35. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. К.: Юніверс, 2003. 280 с
36. Лавкрафт Г. Хребты безумия. М.: АСТ: ХРАНИТЕЛЬ, 2007. 1164 с.
37. Лімборський І.В. Літературознавча компаративістика і художній переклад за доби глобалізації: Сучасний стан, дискусії і проблеми. URL: <http://limborsky-66.ucoz.ru/publ/1-1-0-7>. (дата звернення 03.04.2020)
38. Маркина Н.В. Художественный мир Рэя Бредбери: традиции и новаторство. Самара, 2006. 222 с.
39. Мельник Т.М., Таратута С.Л. Модернізм як літературний напрям: причини виникнення, своєрідність поетики. *Михайло Коцюбинський і український модернізм XX століття: до 150-річчя від дня народження письменника. – Серія: XX ст. від модерності до традиції*. Вінниця, 2015. С. 33-36.
40. Мир фантастики URL: <http://old.mirf.ru/Articles/art285.htm>. (дата звернення 31.03.2020)
41. Москвин И. Сакральная фантастика. М.: Знамя, 2005. № 1. С. 225–228.

42. Новичков А. А. Ономастическое пространство англоязычных произведений фэнтези и способы его передачи на русский язык: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20. Северодвинск. 2013. 26 с.

42. Олійник Т. С. Семантичні та функціональні характеристики символічних власних імен в сучасній англійській мові: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. 2001. 386 с.

43. Осипов А.Н. Библиография фантастики: опыт. ист.-аналит. и метод.-теорет. Характеристики. М.: Изд-во МПИ, 1990. 224 с.

44. Рей Бредбері — класик наукової фантастики. URL: <http://eggheado.com/rei-bredberi/> (дата звернення 03.04.2020)

45. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. М.: Международные отношения, 1974. 215 с.

46. Савицкая Т.Е. Фэнтези: становление глобального жанра. Культура в современном мире. 2012. № 2. URL: <http://infoculture.rsl.ru/>. (дата звернення 03.04.2020)

47. Сапковський А. Пируг, или Нет золота в серых горах. URL: http://royallib.ru/read/sapkovskiy_andgey/pirug_ili_net_zolota_v_serih_gorah.html/ (дата звернення 02.04.2020)

48. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. К.: Факт. Наш час, 2006. 344 с.

49. Студенческая библиотека. URL: <https://students-library.com/ua/library/read/44603-tvorcestvo-rea-bredberi-i-amerikanskaa-fantastika> (дата звернення 03.04.2020)

50. Стужук О. Художня фантастика як метажанр (на матеріалі української літератури XIX–XX ст.) : автореф. дис. ... к. філол. н. : 10.01.06. Теорія літератури. К., 2006. 21 с.

51. Сулейманова О. А., Беклемешова К.С., Карданова и др. Стилистические аспекты перевода: учеб, пособие. М.: Академия, 2010. 176 с.

52. «Тверда» наукова фантастика. URL: <http://www.mirf.ru/Articles/art2067.htm> (дата звернення 03.04.2020)

53. Толкин Дж.Р.Р. О волшебных сказках. Приключения Тома Бомбадила

и другие истории. СПб. : Азбука, 1999. С. 315 – 410.

54. Хэйнинг П. Комната с призраком: английская демоническая повесть. Из истории готического романа. URL: <http://booksonline.com.ua/view.php?book=105729> (дата звернения 09.04.2020)

55. Чернышева Т.А. Природа фантастики. Иркутск: Издательство Иркут. ун-та, 1984. 331 с.

56. Швейцер А. Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. / отв. ред. В. Н. Ярцева. М.: Наука, 1988. 214 с.

57. Яковенко О. К. Жанровые особенности фэнтези (на основе анализа словарных дефиниций фэнтези и научной фантастики). Вестник Иркутского гос. лингвистического ун-та. 2008. № 1. С. 140–167.

58. Яковенко О.К. Жанровые особенности фэнтези (на основе анализа словарных дефиниций фэнтези и научной фантастики). Вестник Иркутского государственного лингвистического университета. 2008. № 1. С. 143–144.

59. Asimov A. The Robots of Dawn. URL: <http://www.e-reading.by/book.php?book=71162> (дата звернения: 12.04.2020).

60. Baker M. In Other Words: a coursebook on translation. London; New York: Routledge, 2003. 304 p.

61. Belloc H. On Translation. Oxford: Clarendon Press, 1931. Vol. 10. №2. 44 p.

62. Egoff Sh. Worlds Within: Children's Fantasy from the Middle Ages to Today. Chicago: ALA, 1988. P. 134.

63. Kellett A. Basic Broad Yorkshire. Otley: Smith Settle, 1992. 140p.

64. Kyle D. A Pictural history of science fiction. London: Hamlyn, 1977. 173 p.

65. Lilly N.E. What is Speculative Fiction?. URL: <http://www.greententacles.com/articles/5/26> (дата звернения: 12.04.2020).

66. Martin R. R. George. A Game of Thrones: Bantman Books Mass Market Edition. 1996. 800 p.

67. Richer John Saywell John, Spring Earle, Vallery Hugh. The British Epic. Toronto: Clarke, Irwing and Company Ltd. 1967. 347 p.

68. Schulman J.N. The Robert Heinlein Interview and Other Heinleiniana. Pulpless.com, inc., 1999. 200 p.
69. Smith K.P. The Fabulous Realm. A Literary-Historical Approach to British Fantasy 1789–1990. Metuchen, New York: Scarecrow Press. 1993. 521 p.
70. Summers M. The Physical Phenomena of Mysticism. Kessinger Publishing, 2010. 280 p.
71. Swinfen A. In Defense of Fantasy: A Study of the Genre in English and American Literature since 1945. Boston: Routledge and Kenan Paul, 1984. 253 p.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

72. Лингвистический энциклопедический словарь / гл. ред. В.И. Ярцева; редкол.: И. Д. Арутюнова и др. 2-е изд., доп. М.: Большая российская энциклопедия, 2002. 707 с.
73. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р.Г. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Терешка. Вид. 2, виправлене, доповнене. К. : Видавничий центр «Академія», 2007. 752 с.
74. Словарь литературоведческих терминов / под ред. С.П. Белокуровой. СПб.: Паритет, 2006. 320 с.
75. Stableford B. Historical dictionary of fantasy literature. The Scarecrow Press, Inc., 2005. 567 с.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

76. Кінг С. Зелена миля. URL: http://loveread.ec/view_global.php?id=2709. (дата звернення: 12.06.2020).
77. Кінг С. Керри. URL: <http://loveread.ec/contents.php?id=1464>. (дата звернення: 20.06.2020).
78. Кінг С. Мертвая зона. URL: http://loveread.ec/view_global.php?id=1450. (дата звернення: 01.06.2020).
79. Кінг С. Мізери. URL: http://loveread.ec/view_global.php?id=1447. (дата звернення: 12.07.2020).
80. Кінг С. Тело. URL: <https://www.xn----7sbb3aiknde1bb0dyd>.

com.ua/trillery/813-king-stiven-telo.html. (дата звернення: 01.07.2020).

81. King S. Carrie. URL: <https://novels80.com/241036-carrie.html>. (дата звернення: 20.06.2020).

82. King S. Misery. URL: <https://novels80.com/243636-misery.html>. (дата звернення: 12.07.2020).

83. King S. The Body. URL: <http://www.e4thai.com/e4e/images/pdf/level%205%20-%20The%20Body%20.pdf>. (дата звернення: 01.07.2020).

84. King S. The Dead Zone. URL: <https://novels80.com/243342-the-dead-zone.html>. (дата звернення: 01.06.2020).

85. King S. The Green Mile. URL: <http://bonread.ru/stephen-king-the-green-mile.html>. (дата звернення: 12.06.2020).